

Stara

Päivämäärä: 8.4.2020 / S. Aapro

Täyttöohje

- Jokaiseen otsikon alle tulee kirjoittaa vastaus ja vastauksen tulee vastata sisällöltään annettua otsikkoa
- Kirjoitustila kasvaa tarvittaessa
- Kaupunkistrategian jne toteuttamista kuvaavassa kohdassa kuvataan mm. toimintasuunnitelman taulukkoon kirjatuissa toimenpiteissä edistyminen valittujen mittareiden kautta

Ennustekaudella esiin nousseiden toimintaympäristön keskeisimpien muutosten vaikutukset talousarvion toteutumiseen

Staran talousarvion (kvsto 27.11.2019) mukaiset tuotot vuodelle 2020 ovat 229,0 milj. euroa. Tällä hetkellä tuottojen ennustetaan koko vuoden osalta toteutuvan 236,1 milj. euron suuruisina eli ylitys talousarvioon on 7,1 milj. euroa lähinnä rakentamisen kasvaneesta volyyymista johtuen.

Talousarvion mukaiset varsinaiset kulut vuodelle 2020 ovat 222,3 milj. euroa ja ennuste niiden osalta on tällä hetkellä 230,1 milj. euroa, jolloin varsinaisten kulujen ennakoitaan toteutuvan 7,8 milj. euroa talousarviota suurempina. Ennusteen käyttökatteeksi muodostuu 5,8 milj. euroa. Poistot ovat ennusteessa 3,3 milj. euroa, jolloin liikeylijäämää syntyy 2,5 milj. euroa. Talousarvion liikeylijäämä on 3,4 milj. euroa, josta ennusteen mukaan jäätäisiin 0,9 milj. euroa. Staran korvaus peruspääomalle on 1,9 milj. euroa vuonna 2020. Tilikauden ylijäämäksi ennustetaan 0,6 milj. euroa, kun se talousarviossa on 1,5 milj. euroa.

Ennusteen mukaiset tuotot ovat 6,9 % (17,6 milj. euroa) pienemmät kuin edellisenä vuonna. Kulut vähenevät myös, mutta tilikauden ylijäämän ennakoidaan olevan noin 5,1 milj. euroa vuoden 2019 toteutunutta tulosta pienempi.

Staralla ei liikelaitoksena ole talousarviossa sitovaa investointimäärärahaa. Talousarviossa suunniteltiin käytettävän työkoneiden ja autojen sekä muun irtaimen omaisuuden hankintaan 3,6 milj. euroa ja tulosbudjetissa 4,3 milj. euroa. Investointeihin arvioidaan kuluvan 4,6 milj. euroa tänä vuonna, mutta koronavirus epidemia saattaa vaikuttaa myös investointien toteutumiseen.

Staran rakennustekniikan liikevaihdon ennustetaan laskevan n. 5 milj. euroa viime vuoden tasosta. Muutaman suuren hankkeen toteutus siirtyy suunnittelusta. Hankekoko pienenee ja vähentää myös palveluiden ostoa. Työnjohtoa pyritään jonkin verran lisäämään. Kokeneen työnjohdon saatavuudessa on edelleen haasteita. Tuntityöntekijöiden määrää lisätään hallitusti tarvittaessa. Tuntityöntekijöiden kokonaismäärä pienenee. Määräaikaisia tuntityöntekijöitä vähennetään.

Kaupunkitekniikan rakentaminen osastolla hyvä palvelujen kysyntä jatkuu edelleen. Koronavirus epidemia aiheuttanee kuitenkin haasteita jatkossa niin tuotannossa, kuin laskutuksessakin. Vaikutuksia on mahdotonta tässä vaiheessa lähteä arvioimaan, tämän vuoksi niitä ei vuoden ensimmäisessä ennusteessa ole vielä huomioitu. Kaupunkitekniikan rakentamisen palveluiden hyvän kysynnän vuoksi rekrytointeja pyritään tekemään lisää, mm. maarakentajien oppisopimuskoulutus hankkeen kautta.

Kaupunkitekniikan ylläpidossa pääasiakkaan lisätilausmäärärahat ovat pienentyneet huomattavasti edellisestä vuodesta, mikä pienentää osaston liikevaihtoa useilla miljoonilla euroilla. Lisäksi ulkoisen myynnin rajoittaminen pienentää myyntiä, mutta antaa myös mahdollisuuksia uusille asiakkuuksille. Vielä ei voida tarkemmin arvioida, miten korona pandemia vaikuttaa osaston tulokseen. Henkilöstökehitys ei poikkea normaalista. Työn tuottavuuden parantaminen jatkuu, mikä tarkoittaa vähitellen pienenevää henkilöstömäärää.

Ympäristönhoidon osaston toiminnan ja tuloksen ennakoitaan toteutuvan melko suunnitellusti. Kuitenkin toimintaympäristö voi muuttua koronaviruksen aiheuttamana.

Logistiikka osaston logistiikkakeskuksen ja kuljetusten henkilöstömenot tulevat kasvamaan lisääntyvistä ylitoista johtuen. Logistiikkakeskus toimii ylikierroksilla toimittaessaan mm. puhdistus- ja hygieniatarvikkeita eri puolille kaupunkia.

Koronavirus pandemian aiheuttamien taloudellisten vaikutusten määrää on vaikea vielä tässä vaiheessa arvioida. Staran oman tuloksen muodostumiseen korona viruksella on mahdollisesti seuraavia vaikutuksia: työt saattavat viivästyä etenkin rakentamisessa, hankkeet eivät etene eivätkä tule laskutuskelpoisiksi ja liikevaihto laskee. Lisätöitä ei tilata Staralta entisessä määrin. Rakentamistekniikan osalta suunnitelmien valmistumisessa ja hankkeisiin ryhtymisessä on jo jonkin verran viiveitä aiempaan. Uusien hankkeiden aloituksia on jonkin verran siirretty. Pieniä töitä on tilattu hieman aiempaa vähemmän. Ulkomaalaisen työvoiman liikkumisrajoitukset saattavat aiheuttaa hankkeiden viivästymisiä.

Johtamistoimenpiteet toiminnan ohjaamiseksi talousarvion toteutumiseen sitovassa tasossa

Tilannetta seurataan etenkin koronavirus pandemian aiheuttamien taloudellisten seurausten kannalta ja ennusteita tarkennetaan tulevissa ennusteissa. Tehty ennuste ei aiheuta kuitenkaan tässä vaiheessa vielä tarvetta erityisiin toimenpiteisiin.

Keskeisimmät ennustekaudella tapahtuneet edistysaskeleet ja poikkeamat kaupunkistrategian, kaupunkiyhteisten hankkeiden ja yhteissuunnittelun teemoissa

Stara pyrkii vuoteen 2021 määritettyyn tahtotilaan viiden menestystekijän ja niitä toteuttavien kehittämishankkeiden avulla. Staran strategiset kehittämishankkeet ja toimenpiteet tukevat sekä kaupunkistrategian 2017 - 2021 että Staran tavoitteiden toteuttamista.

Stara on rakentamassa maailman toimivinta kaupunkia kaupungin sisäisenä palveluntuottajana yhdessä asiakkaan kanssa. Osana yhteistyösopimusta Stara piti syksyllä 2019 yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa yhteisen prosessityöpajan ja määrittä yhteiset kehittämistoimenpiteet vuosille 2020 - 2022. Vuonna 2020 toteutetaan toimitila- ja infrahankkeiden pitkän tähtäyksen suunnitelmien sekä projektimaisen toiminnan kehittäminen. Hankkeista tehdään projektikuvaukset, niille määritetään tavoitteet ja ne toteutetaan suunnitellun mukaisesti yhdessä Kympin kanssa. Yhteinen kehittäminen toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta kaupunkikokonaisuuden ohjattavuuden parantamisesta.

Kilpailukykyanalyysi valmistuu vuonna 2020. Vuonna 2020 järjestetään liiketalousvalmennusta ja selvitetään Staran palveluiden ja tuotteiden kustannukset ja niiden markkinahinnat.

Tuote- ja palveluvalikoiman kehittäminen – hanke käynnistetään teknisten palvelujen palvelustrategisten linjausten valmistuttua. Vuonna 2020 laaditaan hankekuvaus, määritetään tavoitteet ja aloitetaan hankkeen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti.

Kilpailutetut hankinnat muodostavat merkittävän osan Staran kustannuksista. Staralle laaditaan hankintastrategia, johon liittyen luodaan ja käyttöön otetaan kategoriapohjainen hankintamalli, hankintojen analyysimalli ja kategoriatiimit.

Staralla on voimassa oleva Rala-sertifikaatti. Toimintajärjestelmän ja prosessien kehittäminen jatkuu ydinprosessien prosessiryhmissä.

Staran ympäristötavoitteita tarkennetaan uuden ympäristöpolitiikan ja -ohjelman sekä keväällä 2020 valmistuvan päästöohjelman myötä. Staran ympäristöohjelma ja Ekokompassi päivitetään yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan kanssa. Päivitetyn ympäristöjärjestelmän ulkopuolinen auditointi tapahtuu vuoden 2020 aikana. Staralla on energiansäästöön, hankintojen ympäristökriteereihin ja biopolttoaineiden käyttöön liittyviä tavoitteita. Staran vastuulla olevat vuodelle 2020 asetetut Hiilineutraali Helsinki 2035 toimenpiteet toteutetaan. Stara osallistuu 6. Aika – hankkeen Nollapäästöinen työmaa - projektiin. Vuonna 2020 jatkuu Staran ja Forum Virium Helsingin hanke ”Stara eRetrofit”. Hankkeessa selvitetään Staran ajoneuvokaluston sähköistämisen vaikutukset operatiiviselle toiminnalle.

Stara laati vuonna 2018 digitalisaation periaateohjelman, jonka toimeenpanoa jatketaan vuonna 2020. Hanke toteuttaa kaupunkistrategiaa digitalisaation, tekoälyn ja robotisaation hyödyntämisestä ja edistää julkisen sektorin ekosysteemin rakentamista. Tavoitteena on tuottavuuden parantaminen. Tuotannonohjausjärjestelmien käyttöönottoja ja palveluja hankitaan vuonna 2019 tehdyn kilpailutuksen pohjalta. Käyttöönottoja ohjaa kaupungin ja Staran digitalisaatio-ohjelman mukaiset tavoitteet. Allianssikumppanin kanssa on tehty allianssisopimus (ICT, tuotannon digitalisointi), allianssin johtoryhmä on nimetty ja allianssin vuosisuunnitelma 2020 hyväksytty. Hackathonissa ideoidut ratkaisut toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Staralle luodaan IoT-alusta ja kalustorekisterin laajennus ja otetaan ne käyttöön. Innovatiivisten kokeilujen tekemiseen luodaan malli.

Sitovien toiminnan tavoitteiden ja muiden toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Staralla on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta vuodelle 2020:

- 1) Staran käytössä olevien toimitilojen energiatehokkuus paranee

Energiansäästöavoite on 5 % vuoden 2015 energiankulutuksesta. Tavoitteeseen sisältyvät sähkön ja säänormitetun kaukolämmön kulutus.

- 2) Asiakastytyväisyys kehitty myönteisesti, tavoitellaan tasoa hyvä (NSI 20–40)

Asiakaskyselyyn perustuva nettosuositeluindeksi (NSI) arvo on > 30

(vaihteluväli -100 – 100)

- 3) Tapaturmataajuus pienenee

Tapaturmataajuus laskee kolmen edellisen vuoden keskiarvosta 5 %.

Muut toiminnalliset tavoitteet:

- 1) Staran hankintapäätöksistä 100 % sisältää ympäristökriteerejä.

- 2) Staran dieselkäyttöisistä hyötyajoneuvoista 70 % on siirtynyt käyttämään uusiutuvaa diesel biopoltoainetta.

Tavoitteiden ennakoitaan tässä vaiheessa toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti.

Arvio tavoitteisiin, palvelutuotantoon, muuhun toimintaan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvistä merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Korona pandemian vaikutukset toimintaan ja talouteen. Jos Staran henkilökunta tai se yhteistyökumppanit sairastuisivat laajalti, palvelutuotanto ei toteudu suunnitellusti, työt viivästyvät, liikevaihto laskee, tulos menee alijäämäiseksi ja tavoitteisiin ei päästä.